

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет захисту рослин,
біотехнологій та екології

19 2026 .

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ФІЛОСОФІЯ

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність Н1 Агронія

Освітня програма Захист і карантин рослин

Факультет Захисту рослин, біотехнологій та екології

Розробник: Культенко В. П., канд. філос. н., доц., зав.кафедри філософії та міжнародної комунікації

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Філософія є теоретичним світоглядом, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню у них філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки спеціалістів та актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н1 Агрономія
Освітня програма	Захист і карантин рослин
Факультет/ІНІ	Захисту рослин, біотехнологій та екології

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	30 год.	2 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Самостійна робота	30 год.	88 год.

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-
Форма контролю	Екзамен	Екзамен

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Сприяння гуманізації освіти через засвоєння досягнень сучасної філософії, інформації про світ у цілому і ставлення людини до нього; засвоєння принципів пізнання та загальних методів пізнавальної діяльності; розвиток здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням завдань теорії і практики.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Філософія» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК3 — Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13 — Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14 — Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання

ПРН1 — Володіти знаннями, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності і патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей.

ПРН2 — Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку господарств сільськогосподарського призначення усіх форм власності та використовувати в професійній діяльності фахівця з захисту і карантину рослин.

ПРН15 — Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПРН17 — Обґрунтовувати та реалізовувати комплексні біотехнологічні схеми отримання екологічно безпечних біопрепаратів, використовуючи методи культивування клітин in vitro та молекулярно-генетичного аналізу для захисту рослин і спрямованого підвищення їхньої стійкості.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАТЬ												
Тема 1. Філософська пропедевтика. Біоцентризм як сучасне світобачення	2	-	-	2	2	6	2	-	-	-	4	6
Тема 2. Філософія Давнього світу	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 5. Німецька класична філософія	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 6. Некласична філософія XIX-XX ст.	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 7. Українська філософія	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Разом за модулем 1	14	0	0	14	14	42	2	0	0	0	40	42
Модуль 2. ОНТОЛОГІЯ ГНОСЕОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ												
Тема 1. Онтологія. Вчення про буття	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 2. Свідомість. Екологічна свідомість	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 3. Гносеологія. Особливості методології пізнання в біологічних науках	2	-	-	4	2	8	-	-	-	-	6	6
Тема 4. Філософська антропологія. Природне та духовне в людині	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 5. Філософія суспільства	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Тема 6. Філософія глобальних проблем. Філософські проблеми екології	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 7. Філософія техніки	2	-	-	-	2	4	-	-	-	-	6	6
Тема 8. Філософія моралі. Філософія релігії. Філософія культури. Філософія цивілізації	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Разом за модулем 2	16	0	0	16	16	48	0	0	0	0	48	48
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	30	0	0	30	30	90	2	0	0	0	88	90

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Філософська пропедевтика. Біоцентризм як сучасне світобачення	2
2	Тема 2. Філософія Давнього світу	2
3	Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2
4	Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	2
5	Тема 5. Німецька класична філософія	2
6	Тема 6. Некласична філософія XIX-XX ст.	2
7	Тема 7. Українська філософія	2
8	Тема 8. Онтологія. Вчення про буття	2
9	Тема 9. Свідомість. Екологічна свідомість	2
10	Тема 10. Гносеологія. Особливості методології пізнання в біологічних науках	2
11	Тема 11. Філософська антропологія. Природне та духовне в людині	2
12	Тема 12. Філософія суспільства	2
13	Тема 13. Філософія глобальних проблем. Філософські проблеми екології	2
14	Тема 14. Філософія техніки	2
15	Тема 15. Філософія моралі. Філософія релігії. Філософія культури. Філософія цивілізації	2
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія як універсальний тип знань. Гуманізм та біоцентризм – провідні світогляди сучасності	2
2	Філософія Давнього світу (Давня Індія, Давній Китай, антична філософія). Особливості ставлення до природи на Сході та Заході	2
3	Філософія доби Середньовіччя та Відродження.	2
4	Філософія Нового часу і доби Просвітництва.	2
5	Німецька класична філософія	2
6	Філософія XIX-XXI ст. та екологічні проблеми людства	2
7	Розвиток філософської думки в Україні.	2
8	Філософське розуміння світу. Вчення про буття.	2
9	Свідомість як фундаментальна категорія філософії. Екологічна свідомість	2
10	Пізнавальна активність людини	2
11	Особливості наукового пізнання	2
12	Соціальна філософія: підходи до розуміння суспільства	2
13	Філософська антропологія	2
14	Філософія глобальних проблем. Філософські проблеми екології	2
15	Філософія культури. Аксиологія: цінність буття та стратегії майбутнього	2
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світогляд, свідомість, мислення, людина.	2
2	Платон "Держава", "Тимей", "Бенкет". Аристотель "Політика", "Етика до Нікомаха"	2
3	Августин. "Сповідь". Монтень М. "Проби". Макіавеллі Н. "Державець"	2
4	Емпіризм чи раціоналізм: що важливіше для здобуття істини	2
5	Традиційна мораль проти природної: за і проти	2
6	Концептуалізм та метамодерн як обличчя сучасної філософії.	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
7	Духовно-культурні зв'язки української філософії з західною: історія та сучасність	2
8	Концепції буття: матеріалізм-ідеалізм, об'єктивізм-суб'єктивізм, субстанціоналізм-несубстанціоналізм. Реляційна та субстанційна концепції простору і часу.	2
9	Свідомість як філософська проблема: історія та сучасність	2
10	Проблема розуміння в сучасній філософії. Співвідношення наукового та ненаукового знання. Бертран Рассел. Людське пізнання. Його сфера та межі	2
11	Природне, індивідуальне та соціальне в людському бутті.	2
12	Соціальна філософія й основні підходи до розуміння суспільства	2
13	Філософсько-світоглядні засади біоетики	2
14	Характеристика взаємозв'язку практичної і теоретичної діяльності.	2
15	Люди́нотворча сутність культури. Свобода творчості	2
Всього годин		30

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування
- Есе
- Співбесіда
- Рейтингова оцінка / самооцінювання
- Тестування
- Контрольна робота

Методи навчання:

- Проблемне навчання
- Лекція
- Семінар
- Командна робота
- Змішане навчання
- Гейміфіковане навчання
- Співбесіда
- Диспути, дискусії

- Конспектування, тезування
- мультимедійні презентації
- Мозковий штурм

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАНЬ		
Практична робота. Філософія як універсальний тип знань. Гуманізм та біоцентризм – провідні світогляди сучасності	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 15. Цей модуль спрямований на ознайомлення студентів із основами філософської думки, її історичними етапами та ключовими концепціями. Студенти здобудуть знання про світогляд, свідомість, мислення, а також розвинуть здатність аналізувати філософські ідеї та їх застосування у контексті захисту і карантину рослин, формуючи етичне та політичне світосприйняття.	5
Практична робота. Філософія Давньої Індії, Давнього Китаю, антична філософія. Особливості філософії Сходу та Заходу		5
Практична робота. Середньовічна та ренесансна філософія		5
Практична робота. Новоевропейська філософія. Доба Просвітництва		5
Практична робота. Німецька класична філософія		5
Практична робота. Філософія XIX-XXI ст. та екологічні проблеми людства		5
Практична робота. Розвиток філософської думки в Україні.		5
Самостійна робота. Світогляд, мислення, людина.		5

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Самостійна робота. Платон "Держава", "Тимей", "Бенкет". Аристотель "Політика", "Етика до Нікомаха"		5
Самостійна робота. Августин. "Сповідь". Монтень М. "Проби". Маккіавеллі Н. "Державець"		5
Самостійна робота. Емпіризм чи раціоналізм: що важливіше для здобуття істини. Свобода, рівність, братерство: утопія чи можлива реальність. Традиційна мораль проти природної моралі просвітників: за і проти		5
Самостійна робота. Особливості раціонального, абстрактного, теоретичного мислення		5
Самостійна робота. Філософія науки як методологія та метанаука. Концептуалізм як обличчя сучасної філософії		5
Самостійна робота. Духовно-культурні зв'язки української філософії з західноєвропейською: історія та сучасність.		5
Модульна контрольна. Історія філософії		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. ОНТОЛОГІЯ ГНОСЕОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ		
Практична робота. Філософське розуміння світу. Вчення про буття.	ПРН 2, ПРН 17. Модуль присвячений вивченню основних концепцій буття, пізнання та соціальних структур у філософії. Студенти ознайомляться з різними концепціями буття, проблемами свідомості, соціальними та культурними аспектами людського існування, а також з сучасними біотехнологічними підходами, що мають значення для захисту рослин.	10
Практична робота. Свідомість як фундаментальна категорія філософії. Екологічна свідомість		10

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота. Пізнавальна активність людини		10
Практична робота. Філософська антропологія		10
Практична робота. Соціальна філософія: підходи до розуміння суспільства		10
Практична робота. Глобальні проблеми людства. Філософія та проблеми екології		10
Практична робота. Філософія культури і цивілізації. Аксиологія: цінність буття та стратегії майбутнього		10
Модульна контрольна. Онтологія. Гносеологія. Соціальна філософія		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
------------------------------------	---

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/section.php?id=30224>);

Рекомендовані джерела інформації

1. Культенко В.П. Філософія. Навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2024. 162 с.
2. Філософія. Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». Савицька І.М. Культенко В.П., Супрун А.Г., Гейко С.М. К.: Вид. центр НУБіП України, 2019. 24 с.
3. Філософія. Методичні вказівки для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». К.: Вид. центр НУБіП України, 2016. 24 с.
4. Губерський Л. Філософія. Х.: Фоліо, 2018.
5. Історія філософії. Античність та Середньовіччя. За ред. Умберто Еко та Рікардо Федрігі. Харків: Фоліо, 2021.
6. Kulenko, V. (2024). Phenomena of colonialism and postcolonialism in the context of modern Ukrainian realities. Humanities Studios: Pedagogy, Psychology, Philosophy, 12(4), 104-116.
7. Kulenko, V.; Savytska, I. Трансгуманізм: етапи, концепції, переваги, ризики. Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», [S.l.], v. 13, n. 4, gru. 2022.
8. Культенко В.П. Світовий парадигмальний злам-2022: уроки, наслідки та перспективи. Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», [S.l.], v. 13. 2022.
9. Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А. Філософія: посіб. для студ. вищ. навч. закладів. К.: Академія, 2017. 576с.
0. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія: Навчальний посібник. К., 2016.
1. Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. Хрестоматія: Навчальний посібник. К., 2016.
2. Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник. Під редакцією В.Л. Петрушенка. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 506 с.

3. Філософія. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. К.: Либідь, 2019.
4. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія. Вид-во Дух і літера, 2023.
5. Kulenko, V., Morska, N., Fesenko, G., Poperechna, G., Polishchuk, R., Kulbida, S. (2022). The Natural Human Rights within the Postmodern Society: a Philosophical Socio-Cultural Analysis. *Postmodern Openings*, 13(1), 186-197
6. Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. (укр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ae-lib.org.ua>
7. Електронна бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України eNULESIR.
8. Сайт Українського філософського фонду <http://www.philosophy.ua>
9. Електронна бібліотека “psylib” (психологія, філософія, релігія, культурологія, методологія та ін.) <http://www.psylib.kiev.ua>
10. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>

Опис навчальної дисципліни

Філософія є теоретичним світоглядом, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню у них філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки спеціалістів та актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н1 Агрономія
Освітня програма	Захист і карантин рослин
Факультет/ННІ	Захисту рослин, біотехнологій та екології

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	30 год.	2 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Самостійна робота	30 год.	88 год.

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-
Форма контролю	Екзамен	Екзамен

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Сприяння гуманізації освіти через засвоєння досягнень сучасної філософії, інформації про світ у цілому і ставлення людини до нього; засвоєння принципів пізнання та загальних методів пізнавальної діяльності; розвиток здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням завдань теорії і практики.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Філософія» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК3 — Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13 — Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14 — Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання

ПРН1 — Володіти знаннями, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності і патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей.

ПРН2 — Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку господарств сільськогосподарського призначення усіх форм власності та використовувати в професійній діяльності фахівця з захисту і карантину рослин.

ПРН15 — Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПРН17 — Обґрунтовувати та реалізовувати комплексні біотехнологічні схеми отримання екологічно безпечних біопрепаратів, використовуючи методи культивування клітин in vitro та молекулярно-генетичного аналізу для захисту рослин і спрямованого підвищення їхньої стійкості.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАТЬ												
Тема 1. Філософська пропедевтика. Біоцентризм як сучасне світобачення	2	-	-	2	2	6	2	-	-	-	4	6
Тема 2. Філософія Давнього світу	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 5. Німецька класична філософія	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 6. Некласична філософія XIX-XX ст.	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 7. Українська філософія	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Разом за модулем 1	14	0	0	14	14	42	2	0	0	0	40	42
Модуль 2. ОНТОЛОГІЯ ГНОСЕОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ												
Тема 1. Онтологія. Вчення про буття	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 2. Свідомість. Екологічна свідомість	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 3. Гносеологія. Особливості методології пізнання в біологічних науках	2	-	-	4	2	8	-	-	-	-	6	6
Тема 4. Філософська антропологія. Природне та духовне в людині	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 5. Філософія суспільства	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Тема 6. Філософія глобальних проблем. Філософські проблеми екології	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Тема 7. Філософія техніки	2	-	-	-	2	4	-	-	-	-	6	6
Тема 8. Філософія моралі. Філософія релігії. Філософія культури. Філософія цивілізації	2	-	-	2	2	6	-	-	-	-	6	6
Разом за модулем 2	16	0	0	16	16	48	0	0	0	0	48	48
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	30	0	0	30	30	90	2	0	0	0	88	90

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Філософська пропедевтика. Біоцентризм як сучасне світобачення	2
2	Тема 2. Філософія Давнього світу	2
3	Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2
4	Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	2
5	Тема 5. Німецька класична філософія	2
6	Тема 6. Некласична філософія XIX-XX ст.	2
7	Тема 7. Українська філософія	2
8	Тема 8. Онтологія. Вчення про буття	2
9	Тема 9. Свідомість. Екологічна свідомість	2
10	Тема 10. Гносеологія. Особливості методології пізнання в біологічних науках	2
11	Тема 11. Філософська антропологія. Природне та духовне в людині	2
12	Тема 12. Філософія суспільства	2
13	Тема 13. Філософія глобальних проблем. Філософські проблеми екології	2
14	Тема 14. Філософія техніки	2
15	Тема 15. Філософія моралі. Філософія релігії. Філософія культури. Філософія цивілізації	2
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія як універсальний тип знань. Гуманізм та біоцентризм – провідні світогляди сучасності	2
2	Філософія Давнього світу (Давня Індія, Давній Китай, антична філософія). Особливості ставлення до природи на Сході та Заході	2
3	Філософія доби Середньовіччя та Відродження.	2
4	Філософія Нового часу і доби Просвітництва.	2
5	Німецька класична філософія	2
6	Філософія XIX-XXI ст. та екологічні проблеми людства	2
7	Розвиток філософської думки в Україні.	2
8	Філософське розуміння світу. Вчення про буття.	2
9	Свідомість як фундаментальна категорія філософії. Екологічна свідомість	2
10	Пізнавальна активність людини	2
11	Особливості наукового пізнання	2
12	Соціальна філософія: підходи до розуміння суспільства	2
13	Філософська антропологія	2
14	Філософія глобальних проблем. Філософські проблеми екології	2
15	Філософія культури. Аксиологія: цінність буття та стратегії майбутнього	2
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світогляд, свідомість, мислення, людина.	2
2	Платон "Держава", "Тимей", "Бенкет". Аристотель "Політика", "Етика до Нікомаха"	2
3	Августин. "Сповідь". Монтень М. "Проби". Макіавеллі Н. "Державець"	2
4	Емпіризм чи раціоналізм: що важливіше для здобуття істини	2
5	Традиційна мораль проти природної: за і проти	2
6	Концептуалізм та метамодерн як обличчя сучасної філософії.	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
7	Духовно-культурні зв'язки української філософії з західною: історія та сучасність	2
8	Концепції буття: матеріалізм-ідеалізм, об'єктивізм-суб'єктивізм, субстанціоналізм-несубстанціоналізм. Реляційна та субстанційна концепції простору і часу.	2
9	Свідомість як філософська проблема: історія та сучасність	2
10	Проблема розуміння в сучасній філософії. Співвідношення наукового та ненаукового знання. Бертран Рассел. Людське пізнання. Його сфера та межі	2
11	Природне, індивідуальне та соціальне в людському бутті.	2
12	Соціальна філософія й основні підходи до розуміння суспільства	2
13	Філософсько-світоглядні засади біоетики	2
14	Характеристика взаємозв'язку практичної і теоретичної діяльності.	2
15	Людинотворча сутність культури. Свобода творчості	2
Всього годин		30

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування
- Есе
- Співбесіда
- Рейтингова оцінка / самооцінювання
- Тестування
- Контрольна робота

Методи навчання:

- Проблемне навчання
- Лекція
- Семінар
- Командна робота
- Змішане навчання
- Гейміфіковане навчання
- Співбесіда
- Диспути, дискусії

- Конспектування, тезування
- мультимедійні презентації
- Мозковий штурм

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАНЬ		
Практична робота. Філософія як універсальний тип знань. Гуманізм та біоцентризм – провідні світогляди сучасності	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 15. Цей модуль спрямований на ознайомлення студентів із основами філософської думки, її історичними етапами та ключовими концепціями. Студенти здобудуть знання про світогляд, свідомість, мислення, а також розвинуть здатність аналізувати філософські ідеї та їх застосування у контексті захисту і карантину рослин, формуючи етичне та політичне світосприйняття.	5
Практична робота. Філософія Давньої Індії, Давнього Китаю, антична філософія. Особливості філософії Сходу та Заходу		5
Практична робота. Середньовічна та ренесансна філософія		5
Практична робота. Новоевропейська філософія. Доба Просвітництва		5
Практична робота. Німецька класична філософія		5
Практична робота. Філософія ХІХ-ХХІ ст. та екологічні проблеми людства		5
Практична робота. Розвиток філософської думки в Україні.		5
Самостійна робота. Світогляд, мислення, людина.		5

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Самостійна робота. Платон "Держава", "Тимей", "Бенкет". Аристотель "Політика", "Етика до Нікомаха"		5
Самостійна робота. Августин. "Сповідь". Монтень М. "Проби". Маккіавеллі Н. "Державець"		5
Самостійна робота. Емпіризм чи раціоналізм: що важливіше для здобуття істини. Свобода, рівність, братерство: утопія чи можлива реальність. Традиційна мораль проти природної моралі просвітників: за і проти		5
Самостійна робота. Особливості раціонального, абстрактного, теоретичного мислення		5
Самостійна робота. Філософія науки як методологія та метанаука. Концептуалізм як обличчя сучасної філософії		5
Самостійна робота. Духовно-культурні зв'язки української філософії з західноєвропейською: історія та сучасність.		5
Модульна контрольна. Історія філософії		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. ОНТОЛОГІЯ ГНОСЕОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ		
Практична робота. Філософське розуміння світу. Вчення про буття.	ПРН 2, ПРН 17. Модуль присвячений вивченню основних концепцій буття, пізнання та соціальних структур у філософії. Студенти ознайомляться з різними концепціями буття, проблемами свідомості, соціальними та культурними аспектами людського існування, а також з сучасними біотехнологічними підходами, що мають значення для захисту рослин.	10
Практична робота. Свідомість як фундаментальна категорія філософії. Екологічна свідомість		10

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота. Пізнавальна активність людини		10
Практична робота. Філософська антропологія		10
Практична робота. Соціальна філософія: підходи до розуміння суспільства		10
Практична робота. Глобальні проблеми людства. Філософія та проблеми екології		10
Практична робота. Філософія культури і цивілізації. Аксиологія: цінність буття та стратегії майбутнього		10
Модульна контрольна. Онтологія. Гносеологія. Соціальна філософія		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
------------------------------------	---

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/section.php?id=30224>);

Рекомендовані джерела інформації

1. Культенко В.П. Філософія. Навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2024. 162 с.
2. Філософія. Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». Савицька І.М. Культенко В.П., Супрун А.Г., Гейко С.М. К.: Вид. центр НУБіП України, 2019. 24 с.
3. Філософія. Методичні вказівки для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». К.: Вид. центр НУБіП України, 2016. 24 с.
4. Губерський Л. Філософія. Х.: Фоліо, 2018.
5. Історія філософії. Античність та Середньовіччя. За ред. Умберто Еко та Рікардо Федріги. Харків: Фоліо, 2021.
6. Kulenko, V. (2024). Phenomena of colonialism and postcolonialism in the context of modern Ukrainian realities. Humanities Studios: Pedagogy, Psychology, Philosophy, 12(4), 104-116.
7. Kulenko, V.; Savytska, I. Трансгуманізм: етапи, концепції, переваги, ризики. Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», [S.l.], v. 13, n. 4, gru. 2022.
8. Культенко В.П. Світовий парадигмальний злам-2022: уроки, наслідки та перспективи. Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія», [S.l.], v. 13. 2022.
9. Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А. Філософія: посіб. для студ. вищ. навч. закладів. К.: Академія, 2017. 576с.
0. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія: Навчальний посібник. К., 2016.
1. Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. Хрестоматія: Навчальний посібник. К., 2016.
2. Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник. Під редакцією В.Л. Петрушенка. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 506 с.

3. Філософія. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. К.: Либідь, 2019.
4. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія. Вид-во Дух і літера, 2023.
5. Kulenko, V., Morska, N., Fesenko, G., Poperechna, G., Polishchuk, R., Kulbida, S. (2022). The Natural Human Rights within the Postmodern Society: a Philosophical Socio-Cultural Analysis. *Postmodern Openings*, 13(1), 186-197
6. Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. (укр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ae-lib.org.ua>
7. Електронна бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України eNULESIR.
8. Сайт Українського філософського фонду <http://www.philosophy.ua>
9. Електронна бібліотека “psylib” (психологія, філософія, релігія, культурологія, методологія та ін.) <http://www.psylib.kiev.ua>
10. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>